

POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH POKRZYWDZONEGO W POSTĘPOWANIU KARNYM

Pokrzywdzony jest stroną w postępowaniu przygotowawczym poprzedzającym wniesienie sprawy do sądu (art. 299 § 1)¹⁾.

W postępowaniu sądowym pokrzywdzony może być stroną (oskarżycielem posiłkowym), jeżeli tego zażąda. Oświadczenie w tej sprawie składa się najpóźniej do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego (art. 53 i art. 54 § 1). Jeżeli nie złożysz takiego oświadczenia, nie będziesz mógł/mogła skorzystać z uprawnień oskarżyciela posiłkowego w postępowaniu sądowym. Oświadczenie możesz złożyć na piśmie lub ustnie do protokołu.

Przedstawiciel lub opiekun pokrzywdzonego małoletniego, całkowicie albo częściowo ubezwłasnowolnionego lub nieporadnego może wykonywać jego prawa (art. 51). Osoba najbliższa lub pozostająca na utrzymaniu zmarłego pokrzywdzonego może wykonywać jego prawa (art. 52).

Jeżeli jesteś pokrzywdzonym lub wykonujesz jego prawa, przysługują Ci wymienione poniżej uprawnienia:

1. Pomoc prawna

- Masz prawo do korzystania z pomocy ustanowionego przez Ciebie pełnomocnika, którym może być adwokat lub radca prawny. Nie możesz mieć więcej niż trzech pełnomocników z wyboru jednocześnie (art. 77, art. 87 § 1 i 2 i art. 88).
- Jeżeli wykażesz, że nie stać Cię na pełnomocnika, sąd może na Twój wniosek wyznaczyć pełnomocnika z urzędu, również w celu dokonania określonej czynności procesowej (art. 78 i art. 88). Wniosek możesz złożyć także za pośrednictwem prokuratora, który przekaze go do sądu (art. 116 i art. 118 § 3).

2. Korzystanie z pomocy tłumacza

Masz prawo do bezpłatnej pomocy tłumacza przy przesłuchaniu lub zapoznaniu z treścią dowodu, jeżeli nie mówisz po polsku, a także – w razie potrzeby – jeżeli jesteś osobą głuchą lub niemą (art. 204 § 1 i 2).

3. Dostęp do akt sprawy

Możesz żądać dostępu do akt sprawy, sporządzenia z nich odpisów i kopii, także po zakończeniu postępowania przygotowawczego (śledztwa lub dochodzenia). W postępowaniu przygotowawczym można odmówić Ci dostępu do akt ze względu na ważny interes państwa lub dobro postępowania. W przypadku odmowy, gdy złożysz wniosek, zostaniesz poinformowany/poinformowana o możliwości udostępnienia Ci akt w późniejszym terminie. Akta mogą być udostępnione w postaci elektronicznej. Prokurator nie może odmówić Ci dostępu do akt sprawy, jeżeli został wyznaczony termin końcowego zaznajomienia z materiałami sprawy przez podejrzanego (art. 156).

4. Usprawiedliwianie nieobecności

W wypadku gdy zostałeś wezwany / zostałaś wezwana do osobistego stawiennictwa, usprawiedliwienie nieobecności z powodu choroby jest możliwe wyłącznie po przedstawieniu zaświadczenia wystawionego przez lekarza sądowego. Inne zaświadczenie lub zwolnienie jest niewystarczające (art. 117 § 2a).

5. Postępowanie mediacyjne

- Możesz żądać skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego, aby pogodzić się z oskarżonym i ewentualnie uzgodnić z nim sposób naprawienia szkody (art. 23a § 1). Udział w postępowaniu mediacyjnym jest dobrowolny.
- Postępowanie mediacyjne prowadzi ustanowiony mediator, który jest obowiązany zachować w tajemnicy przebieg postępowania mediacyjnego (art. 178a).

¹⁾ Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, 413, 568, 1086 i 1458).

6. Odszkodowanie

Możesz złożyć wniosek o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę aż do zamknięcia przewodu sądowego (art. 49a). Wniosek możesz złożyć na piśmie lub ustnie do protokołu.

7. Prawo do informacji

- Będziesz poinformowany/poinformowana, że tymczasowe aresztowanie stosowane wobec podejrzanego zostało uchylone lub zmienione na inny środek zapobiegawczy oraz o jego ucieczce z aresztu śledczego, chyba że z tego uprawnienia zrezygnujesz (art. 253 § 3).
- Możesz złożyć wniosek do sądu o poinformowanie o zarzutach przedstawionych oskarżonemu oraz o ich kwalifikacji prawnej. Jeżeli wnioski złoży wielu pokrzywdzonych, informacja o zarzutach i ich kwalifikacji prawnej może być umieszczona w ogłoszeniu na stronie internetowej sądu (art. 337a).
- Będziesz poinformowany/poinformowana o miejscu i terminie rozprawy (art. 350 § 4).
- Będziesz poinformowany/poinformowana o miejscu i terminie posiedzenia sądu w przedmiocie: umorzenia postępowania, warunkowego umorzenia postępowania oraz wydania wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy (art. 339, art. 341 i art. 343).
- W postępowaniu przygotowawczym możesz złożyć wniosek o poinformowanie przez sąd o sposobie zakończenia sprawy listem zwykłym, za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej. Otrzymasz wówczas odpis prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie lub jego wyciąg, które mogą być przesłane w postaci elektronicznej (art. 299a § 2).

8. Kompensata państwowa

Możesz złożyć do sądu wniosek o kompensatę, gdy jesteś obywatelem polskim lub obywatelem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych (Dz. U. z 2016 r. poz. 325). Wniosek obejmuje utracone zarobki lub inne środki utrzymania, koszty związane z leczeniem i rehabilitacją i koszty pogrzebu, gdy są skutkiem czynu zabronionego. Wniosek możesz złożyć jedynie wówczas, gdy nie możesz uzyskać środków od sprawcy, z tytułu ubezpieczenia lub ze środków pomocy społecznej.

9. Anonimizacja danych

Dane dotyczące Twojego miejsca zamieszkania i miejsca pracy, adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu lub telefaksu nie są ujawniane w aktach sprawy. Będą umieszczone w odrębnym załączniku wyłącznie do wiadomości organu prowadzącego postępowanie. Można je ujawnić tylko wyjątkowo (art. 148a i art. 156a).

10. Ochrona, pomoc i wsparcie

- W razie zagrożenia dla Twojego życia lub zdrowia lub osób Ci najbliższych możesz złożyć wniosek o ochronę Policji na czas czynności procesowej, a jeżeli stopień zagrożenia jest wysoki – o ochronę osobistą lub pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu. Wniosek o udzielenie ochrony należy skierować do komendanta wojewódzkiego Policji za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie albo sądu (art. 1–17 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21)).
- Masz prawo otrzymać bezpłatną pomoc medyczną, psychologiczną, rehabilitacyjną, prawną oraz materialną w Sieci Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Prześstępstwem (art. 43 § 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 523 i 568)). Prawo to przysługuje także osobom Ci najbliższym. Szczegółowe informacje możesz uzyskać na stronie internetowej <https://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl> lub pod numerem telefonu: +48 222 309 900.
- Możesz wskazać osobę, która będzie obecna podczas czynności z Twoim udziałem w postępowaniu przygotowawczym, o ile nie uniemożliwi to przeprowadzenia czynności lub nie utrudni jej w istotny sposób (art. 299a § 1).
- Możesz złożyć wniosek o wykonanie zakazu zbliżania się lub kontaktowania się przez sprawcę także w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej na podstawie europejskiego nakazu ochrony (art. 611w–611wc).

11. Zwrot kosztów poniesionych w związku z postępowaniem karnym

Możesz złożyć wniosek do sądu o zwrot wydatków, które poniosłeś/poniosłaś w związku z postępowaniem karnym, w tym wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika lub ze stawiennictwem w sądzie (art. 618j i art. 627).

12. Uprawnienia procesowe

- Jeżeli złożyłeś/złożyłaś zawiadomienie o przestępstwie, na Twój wniosek wydaje się potwierdzenie złożenia zawiadomienia (art. 304b).
- Możesz złożyć wniosek o dokonanie czynności w prowadzonym postępowaniu, np. o przesłuchanie świadka, uzyskanie dokumentu, dopuszczenie opinii biegłego (art. 315 § 1).
- Twój wniosek zostanie nieuwzględniony, jeżeli (art. 170 § 1):
 - przeprowadzenie dowodu jest niedopuszczalne,
 - okoliczność, która ma być udowodniona, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy albo jest już udowodniona zgodnie z Twoim twierdzeniem,
 - dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności,
 - dowodu nie da się przeprowadzić,
 - wniosek o dokonanie czynności w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania lub został złożony po terminie określonym przez prowadzącego postępowanie, o którym zostałeś zawiadomiony / zostałaś zawiadomiona.
- Prowadzący postępowanie nie może odmówić Ci udziału w czynności, jeżeli złożyłeś/złożyłaś wniosek o jej przeprowadzenie (art. 315 § 2).
- Możesz zażądać dopuszczenia do udziału w innych czynnościach postępowania. Prokurator może odmówić Ci udziału w tych czynnościach w szczególnie uzasadnionym przypadku ze względu na ważny interes postępowania (art. 317).
- Jeżeli czynności postępowania nie będzie można powtórzyć, możesz wziąć w niej udział, chyba że zachodzi niebezpieczeństwo utraty lub zniszczenia dowodu w razie zwłoki (art. 316 § 1).
- Jeżeli istnieje obawa, że świadka nie będzie można przesłuchać na rozprawie, możesz wystąpić o jego przesłuchanie przez sąd lub zwrócić się do prokuratora o spowodowanie przesłuchania świadka w tym trybie (art. 316 § 3).
- Jeżeli w postępowaniu zostanie dopuszczony dowód z opinii biegłego, możesz wziąć udział w przesłuchaniu biegłego oraz zapoznać się z jego opinią, jeżeli została złożona na piśmie (art. 318).
- Możesz zażądać, by Cię przesłuchano, jeżeli odstąpiono od tej czynności w śledztwie lub dochodzeniu. Twoje żądanie nie zostanie uwzględnione, gdy będzie to prowadziło do przewlekłości postępowania (art. 315a).
- Możesz złożyć zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania (śledztwa lub dochodzenia) (art. 306 § 1 i 1a) w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia. Przysługuje Ci w związku z tym prawo do przejrzenia akt sprawy, które prokurator może udostępnić Ci także w formie elektronicznej (art. 306 § 1b).
- Możesz złożyć zażalenie na bezczynność organu, jeżeli w ciągu 6 tygodni od złożenia zawiadomienia o przestępstwie nie zostaniesz powiadomiony/powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia (art. 306 § 3).
- Możesz złożyć wniosek o uzupełnienie śledztwa lub dochodzenia. Wniosek należy złożyć w terminie 3 dni od daty końcowego zaznajomienia podejrzanego z materiałami postępowania (art. 321 § 5).
- Możesz złożyć zażalenie na postanowienia i zarządzenia zamykające drogę do wydania wyroku (chyba że ustawa stanowi inaczej), co do środka zabezpieczającego oraz jeżeli jest to przewidziane w ustawie (art. 459). Oprócz zażaleń na postanowienia i zarządzenia możesz złożyć także zażalenie na czynności naruszające Twoje prawa (art. 302 § 2).

Pamiętaj, że jesteś obowiązany/obowiązana:

- poddać się oględzinom i badaniom niepołączonym z zabiegiem chirurgicznym lub obserwacją w zakładzie leczniczym, jeżeli od stanu Twojego zdrowia zależy karalność czynu (art. 192 § 1),
- wskazać adresata (tzn. osobę lub instytucję z danymi adresowymi) dla doręczeń w kraju lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, kiedy tam nie przebywasz; jeżeli tego nie zrobisz, pismo zostanie wysłane na ostatnio znany adres i uznane za skutecznie doręczone (art. 138),
- podać nowy adres, gdy zmieniłeś/zmieniłaś miejsce zamieszkania lub pobytu, w tym także z powodu pozbawienia wolności w innej sprawie (tymczasowego aresztowania, osadzenia w zakładzie karnym w celu odbycia kary); jeżeli tego nie zrobisz, pismo zostanie wysłane na dotychczasowy adres (w tym na adres oznaczonej skrytki pocztowej) i uznane za skutecznie doręczone (art. 139).

Przesłuchanie przez konsula

Jeżeli przebywasz za granicą, możesz być przesłuchany/przesłuchana przez konsula. Przesłuchanie może się odbyć tylko wtedy, gdy wyrazisz na to zgodę. W takim wypadku nie stosuje się przepisów o obowiązku stawiennictwa i konsekwencji z tym związanych czy też przepisów pozwalających na przesłuchanie w drodze wideokonferencji, przepisów o ochronie pokrzywdzonego, przepisów o udziale w przesłuchaniu innych osób, jak biegły lekarz czy psycholog (art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2020 r. poz. 195 i 1086)).

Pamiętaj, że jeżeli przedstawione pouczenie wydaje Ci się niejasne lub niepełne, możesz żądać od prowadzącego postępowanie dodatkowych, szczegółowych informacji o Twoich uprawnieniach i obowiązkach.

Masz obowiązek złożenia w aktach sprawy oświadczenia potwierdzającego otrzymanie niniejszego pouczenia.

1. РОЗ'ЯСНЕННЯ ПРО ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ПОТЕРПІЛОГО В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Джерело: Розпорядження Міністра юстиції від 14 вересня 2020 р. (поз. 1619)

Потерпілий є стороною в досудовому провадженні, що передує переданню справи до суду (ст. 299 § 1)¹

У судовому провадженні потерпілий може бути стороною (допоміжним обвинувачем), якщо цього зажадає. Заяву про те подається перед початком судового слідства (ст. 53 і ст. 54 § 1). Якщо Ви не подасте такої заяви, не зможете користуватися правами, належними в судовому провадженні допоміжному обвинувачу. Заяву можете дати в письмовій формі або в усній формі до протоколу.

Представник або опікун малолітнього потерпілого, який повністю або частково визнаний недієздатним або безпорадним може реалізувати його права (ст. 51). Найближча особа або особа, що залишалася на утриманні покійного потерпілого може реалізувати його права (ст. 52).

Якщо Ви потерпілі або реалізуєте його права, Ви маєте нижчевказані права:

1. **Правова допомога**

- Ви маєте право користуватися допомогою залученого Вами представника, яким може бути адвокат або юридичний радник. Не можете мати більше ніж трьох представників за вибором одночасно (ст. 77, ст. 87 § 1 і § 2 та ст. 88).
- Якщо Ви докажете, що не в змозі оплатити представника, суд може призначити Вам представника за призначенням, також для здійснення певної процесуальної дії (ст. 78 та ст. 88). Клопотання Ви можете подати також через прокурора, який передасть його до суду (ст. 116 та ст. 118 § 3).

2. **Користування допомогою перекладача**

Ви маєте право на безкоштовну допомогу перекладача під час допиту або ознайомлення зі змістом доказу, якщо не говорите польською мовою, а також – у разі потреби – якщо Ви глухі або німі (ст. 204 § 1 і § 2).

3. **Доступ до матеріалів справи**

Ви можете вимагати доступу до матеріалів справи, виготовлення з них витягів та копій, також після закінчення досудового провадження (слідства або дізнання). У досудовому провадженні можна відмовити в доступі до матеріалів справи з огляду на важливі державні інтереси або турботу про успішність провадження. У випадку відмови, коли подасте клопотання, Ви будете поінформовані про можливість надання Вам матеріалів справи пізніше. Матеріали можуть надаватися в електронній формі. Прокурор не може відмовити Вам у доступі до матеріалів справи, якщо був визначений термін кінцевого ознайомлення з матеріалами справи підозрюваним (ст. 156).

4. **Виправдання непрясутності**

У випадку, коли Вас викликали особисто з'явитися, виправдання непрясутності через хворобу можливе виключно після надання довідки, виданої судовим лікарем. Інша довідка або звільнення не достатнє (ст. 117 § 2а).

5. **Медіаційне провадження**

- Ви можете вимагати направлення справи до медіаційного провадження для примирення з обвинуваченим та, можливо, узгодження з ним способу виправлення (відшкодування) шкоди (ст. 23а § 1). Участь у медіаційному провадженні – добровільна.
- Медіаційне провадження здійснює призначений медіатор, який зобов'язаний зберегти в таємниці хід медіаційного провадження (ст. 178а).

¹ Якщо не вказано іншої правової основи, положення в дужках означають відповідні статті Закону від 6 червня 1997 р. – Кримінальний процесуальний кодекс (Законодавчий вісник 2020 р. поз. 30, 413, 586, 1086 та 1458).

6. Відшкодування

Ви можете подати клопотання про виправлення (відшкодування) шкоди або грошову компенсацію за зазану кривду (ст. 49а). Клопотання Ви можете подати у письмовій формі або в усній формі до протоколу.

7. Право на інформацію

- Ви будете поінформовані, про скасування рішення про попереднє ув'язнення або зміну запобіжного заходу щодо обвинуваченого та про його втечу із СІЗО, хіба що відмовитися від цього права (ст. 253 § 3).
- Ви можете подати до суду клопотання про отримання інформації про зміст пред'явлених обвинуваченому обвинувачень та їхню правову кваліфікацію. Якщо клопотання подасть багато потерпілих, інформація про зміст обвинувачень та їхню правову кваліфікацію може бути поміщена в оголошенні на сайті суду (ст. 337а).
- Ви будете повідомлені про місце та термін судового слухання (ст. 350 § 4).
- Ви будете повідомлені про місце та термін судового засідання щодо: припинення провадження, умовне припинення провадження та винесення обвинувального вироку без судового слухання (ст. 339, ст. 341 і ст. 343).
- У досудовому провадженні Ви можете подати клопотання про повідомлення Вас судом про спосіб закінчення справи звичайним листом, телефаксом або електронною поштою. Ви отримаєте тоді копію остаточного рішення, що набрало законної сили, яким закінчилося провадження у справі або витяг з нього, які можуть бути надіслані в електронній формі (art. 299a § 2).

8. Державна компенсація

Ви можете подати до суду клопотання про компенсацію, якщо Ви громадянин Польщі або громадянин іншої країни-члена Європейського Союзу на засадах, визначених у Законі від 7 липня 2005 р. «Про державну компенсацію, на яку мають право деякі жертви заборонених діянь (Законодавчий вісник 2016 р. поз. 325). Клопотання включає втрачені доходи або інші засоби для існування, витрати, пов'язані з лікуванням та реабілітацією, а також витрати на похорон, якщо вони є наслідком забороненого діяння. Клопотання Ви можете подати лише тоді, коли не можете отримати коштів від винного, за рахунок страхування або коштів соціальної допомоги.

9. Анонімізація даних

Дані щодо Вашого місця проживання і роботи, адреси електронної пошти та номеру телефону або телефаксу не розкриваються в матеріалах справи. Вони поміщаються в окремому додатку, виключно до відома органу, який веде провадження. Їх можна розкрити тільки у виняткових випадках (стаття 148а та ст. 156а).

10. Захист, допомога та підтримка

- У разі загрози життю або здоров'ю Вашому або Ваших найближчих Ви можете отримати захист з боку поліції на час процесуальної дії, а якщо ступінь загрози високий, Ви можете отримати особисту охорону або допомогу при зміні місця проживання. Клопотання про надання захисту направляється воєводському коменданту поліції за посередництвом органу, який веде провадження або суду (ст. 1-17 Закону від 28 листопада 2014 р. «Про захист і допомогу потерпілому і свідкові» (Законодавчий вісник 2015 р. поз. 21)).
- Ви і Ваші найближчі можете отримати безкоштовну психологічну допомогу в Мережі допомоги особам потерпілим від злочину (стаття 43 параграф 8 п. 2а Закону від 6 червня 1997 р. – «Кримінальний виконавчий кодекс», Законодавчий вісник 2020 р. поз. 523 і 568)). Це право мають також найближчі Вам особи. Детальну інформацію Ви можете отримати на сайті <https://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl> або за номером телефону +48 222 309 900.
- Ви можете вказати особу, яка буде присутня під час дії з Вашою участю в досудовому провадженні, якщо це не перешкодить проведенню дії або не утруднить її суттєвим чином (ст. 299а § 1).

- Ви можете подати клопотання про виконання заборони наблизитися до Вас або контактуватися з Вами винним також в іншій країні-члені Європейського Союзу на підставі європейського захисного судового наказу (ст. 611w-611wc).

11. Повернення витрат, понесених у зв'язку з кримінальним провадженням

Ви можете подати клопотання до суду про повернення понесених Вами витрат, пов'язаних з кримінальним провадженням, в тому числі витрат, пов'язаних із залученням представника або зі з'явленням у суді (ст. 618j та ст. 627).

12. Процесуальні права

- Якщо Ви подали повідомлення про злочин, на Вашу вимогу видається підтвердження подання повідомлення (ст. 304b).
- Ви можете подати клопотання про проведення дії в здійснюваному провадженні, напр. про допит свідка, отримання документа, допущення висновку експерта (ст. 315 § 1).
- Ваше клопотання не буде враховане, якщо (ст. 170 § 1):
 - отримання доказів недопустиме,
 - обставина, що має бути доказана, не має значення для вирішення справи або вже доказана згідно з Вашим ствердженням,
 - доказ не є придатний для підтвердження певної обставини,
 - доказ неможливо отримати,
 - клопотання про проведення дії безсумнівно направлене на продовження провадження або воно було подане після спливу терміну визначеного особою, що здійснює провадження, про який Вас було повідомлено.
- Особа, що здійснює провадження не може відмовити Вам в участі в дії, якщо Ви подали клопотання про її проведення (ст. 315 § 2).
- Ви можете зажадати допуску до участі в діях провадження. Прокурор може відмовити Вам участі в тих діях, в особливо обґрунтованому випадку, з огляду на важливі інтереси провадження (ст. 317).
- Якщо дії провадження не можна буде повторити, Ви і Ваш захисник можете брати в ній участь, хіба що існує небезпека втрати або спотворення доказу в разі зволікання (ст. 316 § 1).
- Якщо існує побоювання, що свідка не буде можна допитати під час судового слухання, Ви можете заявити клопотання про допит свідка судом або звернутися до прокурора щодо допиту свідка в цьому порядку (ст. 316 § 3).
- Якщо в провадженні буде допущений доказ у вигляді висновку експерта, Ви та Ваш захисник можете взяти участь у допиті експерта або ознайомитися з його письмовим висновком (ст. 318).
- Ви можете вимагати, щоб Вас допитали, якщо під час слідства або дізнання, з Вами не проведено цієї дії. Ваша вимога не буде врахована, якщо це спричинить затягування розгляду справи (ст. 315a).
- Ви маєте право подати скаргу на постанову про відмову відкрити або припинити провадження (слідство або розслідування) (ст. 306 § 1 i 1a) в 7-денний строк з дня вручення постанови. У зв'язку з цим у Вас є право ознайомитися з матеріалами справи, які прокурор може надати Вам в електронній формі (ст. 306 § 1b).
- Ви можете подати скаргу на бездіяльність органу, якщо впродовж 6 тижнів від подання повідомлення про злочин Вас не було повідомлено про відкриття або відмову відкриття слідства або дізнання (ст. 306 § 3).
- Ви можете подати клопотання про доповнення слідства або дізнання. Клопотання слід подати в 3-денний строк з дати кінцевого ознайомлення з матеріалами провадження (ст. 321 § 5).
- Ви можете подати скаргу на постанову та накази, що закривають шлях до винесення вироку (якщо Закон не передбачає інше), щодо запобіжного заходу та якщо це передбачене Законом (ст. 459). Окрім скарг на постанови та накази, ви можете також подати скаргу на дії, що порушують Ваші права (ст. 302 § 2).

Пам'ятайте, що Ви зобов'язані:

- піддатися оглядові тіла та обстеженням, що не пов'язані з хірургічним втручанням або перебуванням під наглядом у медичному закладі, якщо від стану Вашого здоров'я залежить караність діяння (ст. 192 § 1),
- вказати адресата (тобто особу або установу з адресними даними) для доставки (вручення) в Польщі або іншій країні-члені Європейського Союзу, коли не перебуваєте в Польщі ні в іншій країні-члені Європейського Союзу; у противному разі лист, надісланий на останню відому адресу в Польщі або іншій країні-члені Європейського Союзу, буде визнаний як правильно вручений (ст. 138)
- вказати нову адресу у випадку зміни місця проживання або перебування, в тому також у зв'язку з позбавленням волі в іншій справі (попереднім ув'язненням, триманням у в'язниці для відбуття покарання) або зміни адреси абонентської поштової скриньки чи припинення користування нею; у противному разі лист, надісланий на дотеперішню адресу (в тому числі на адресу вказаної абонентської поштової скриньки), буде визнаний як успішно вручений (доставлений) (ст. 139).

Допит консулом

Якщо перебуваєте за кордоном, Вас може допитати консул. Допит може відбутися тільки тоді, коли Ви погодитеся на те. У такому випадку не застосовується положення про обов'язок з'явлення та пов'язані з цим наслідки, а також положення, за якими допит можна провести в режимі відеоконференції, положення про захист потерпілого, положення про участь в допиті інших осіб, як лікаря-експерта та психолога (ст. 26 ч. 1 п. 2 Закону від 25 червня 2015 р. – Закон «Про консульську службу» (Законодавчий вісник 2020 р. поз. 195 і 1086)).

Пам'ятайте, що якщо роз'яснення здається Вам незрозумілим або неповним, Ви можете вимагати в особи, що здійснює провадження додаткову, точну інформацію про Ваші права та обов'язки.

Ви зобов'язані дати до матеріалів справи заяву, що Ви отримали це роз'яснення.

Підтверджую отримання роз'яснення

.....

(дата, підпис)